

**Otázky pre štátnu skúšku z predmetu
Strategické plánovanie a priestorový manažment**

1. Priestorové systémy ako predmet riadiacich činností – vlastnosti systémov osídlenia v rôznych hierarchických úrovniach, odlišnosti architektonických a urbanistických úrovní, prírodných a sociálnych subsystémov, ľudské osídlenie a jeho štruktúra, vývoj, typológia a systémy
2. Plánovanie, strategické plánovanie, územné plánovanie – porovnávací analýza a klasifikácia podľa charakteru cieľov, obsahu, funkcií, výhľadových období,
3. Definícia optimálnej štruktúry systému priestorovo relevantných plánovacích činností s dôrazom a socio-ekonomické, krajinné a územné plánovanie.
4. Druhy a typy stratégií a ich špecifiká
5. Základný model stratégie MOST, vysvetlenie obsahu krokov a väzby na tvorbu strategických rozvojových dokumentov územných subjektov
6. Vizia, stratégia, plán, program
7. Špecifické zásady pre implementáciu plánu strategického integratívneho dokumentu.
8. Proces strategického plánovania v kontexte priestorového manažmentu a jeho priemet do prípravy PHRSRO (PRO).
9. Kontrola a monitoring plánovacieho a implementačného procesu strategického plánu a úloha strategického environmentálneho hodnotenia v nich, indikátory a merateľné ukazovatele.
10. Štruktúra a obsah PHRSR obce a PHRSR kraja - porovnanie rôznych metodík (MVRR, NGO, ...).
11. Využitie SWOT a iných analytických metód pri príprave PHSRO (výhody, ťažkosti, odporúčania na riešenie).
12. Právne, kultúrne, logistické a ekonomické činitele procesu strategického rozvojového plánovania, legislatíva v oblasti regionálneho rozvoja.
13. Koherencia a kohézia v plánovaní
14. Procesy strategického plánovania na obecnej a regionálnej úrovni, zodpovednosti príslušných subjektov za ich realizáciu.
15. Princípy procesu programovania v rámci modelu strategického plánovania podpory regionálneho rozvoja.
16. Postup a vzájomné väzby procesu určenia hlavných faktorov rozvoja a kľúčových disparít v príprave PHSRO.
17. Strategické plánovanie na úrovni EU – Územná agenda EU a Lipská Charta
18. Strategické plánovanie na úrovni EÚ – Územná agenda 2030 a nová Lipská Charta (2020)
19. Kľúčové dokumenty priestorového rozvoja na celoeurópskej úrovni po roku 2010.
20. Aténska charta a Nová aténska charta.

Poznámka: Na štátnej skúške študent predkladá spolu s vypracovanou otázkou portfólio zo semestrálnych projektov za celé štúdium

Otázky pre štátnu skúšku z predmetu Urbanizmus a územné plánovanie

1. Základná charakteristika sídla mestského typu, hlavné znaky urbanity, charakteristika vidieckych foriem osídlenia.
2. Územný rozvoj mesta a jeho vývojové premeny, základné funkcie mesta, funkčná a priestorová štruktúra.
3. Funkcionalistické a postmoderné sídlo.
4. Centrá ako prevádzkové a spoločenské ťažiská mestskej štruktúry, základné funkcie mestských centier, občianska vybavenosť v obytnom súbore, základné hľadiská lokalizácie.
5. Charakteristika funkcie bývania a obytného prostredia, organizačné členenie obytnej zóny, podmieňujúce faktory rozvoja bývania.
6. Urbanistická charakteristika rekreácie, zotavenia a športu, základná diferenciacia aktivít a priestorov rekreácie, urbanisticko-architektonické zariadenia a súbor rekreácie a športu, viacúčelové zariadenia a súbory rekreácie a športu v obytných zónach a v sídle.
7. Hlavné druhy, zariadenia a súbory rekreácie v krajine
8. Valorizácia urbánnej štruktúry a požiadavky jej uplatňovania (kontinuita kryštalizácie, modernizácia a kompletizácia).
9. Pojmy územie, plánovanie, hodnota územia, verejný a súkromný záujem, ochrana prírodných zdrojov, kultúrnych hodnôt, životné prostredie... regulatívny charakter územného plánovania
10. Základná štruktúra častí Zákona o ÚP a stavebnom poriadku – územné plánovanie, územné konanie, stavebný poriadok,
11. Postavenie Zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v právnom systéme – väzby na ústavu, na iné zákony a dohovory, spodrobňujúce vyhlášky a metodiky
12. Obstarávateľ, spracovateľ, odborná spôsobilosť, orgány územného plánovania, vzťahy štátnych a samosprávnych orgánov a ich kompetencie, schvaľovacie kompetencie, práva dotknutých fyzických a právnických osôb
13. Proces obstarávania UPD
14. Proces spracovania UPD
15. Proces pripomienkovania a schvaľovania UPD
16. Proces posúdenia UPD
17. Proces SEA ÚPD
18. ÚPD na rôznych stupňoch: stručná charakteristika, obsah, záväznosť a smernosť, mierky – porovnanie.
19. ÚPD, ÚPP, územné rozhodovanie - ich charakteristika, vzájomné súvislosti
20. ÚP obce : základná štruktúra grafickej časti (základné výkresy), textovej časti,
21. ÚP regiónu : základná štruktúra grafickej časti (základné výkresy), textovej časti,
22. ÚP zóny : základná štruktúra grafickej časti (základné výkresy), textovej časti,
23. KURS : základná štruktúra grafickej časti (základné výkresy), textovej časti,
24. Obligatórne a fakultatívne regulačné prvky - základné funkcie územia, spôsoby, charakteristiky (graficky, verbálne), miera využitia územia (koeficienty zastavanosti,

podlažných plôch...), možnosti výškovej regulácie, možnosti umiestnenia stavby na pozemku,

25. Územnoplánovacie podklady, štruktúra, obsah
26. Ostatné podklady a ich využitie v územnom plánovaní
27. Ekologické aspekty v územnom plánovaní a nástroje ich implementácie
28. Verejnosť a jej postavenie v priestorovom plánovaní z hľadiska základných medzinárodných dokumentoch – Dohovor z Aarhusu a Smernica EK 35/2003.
29. Požiadavky Aarhuského dohovoru a Smernice EK 35/2003 na účasť verejnosti v procesoch priestorového plánovania a manažmentu.
30. Medzinárodný kontext participácie verejnosti v priestorovom plánovaní a požiadavky na informovanie a konzultovanie s verejnosťou v krajinách EÚ a v SR.
31. Participácia verejnosti v rámci slovenského zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
32. Strategické environmentálne hodnotenie a dokumentácia priestorového plánovania KURS,UPN, PHSRO, POHSRR, krajinný plán a ďalšie.
33. Novely Zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku po roku 1989 a odraz vývoja spoločnosti v nich.
34. Dve polohy obstarávania v územnoplánovacom procese, úlohy obstarávateľa
35. Územný plán, krajinný plán a PHSRO – vzájomné súvislosti, legislatívne nadväznosti, obsahové prepojenie – „soft“ a „hard“ riešenia
36. Územný generel a urbanistická štúdia, porovnanie obsahov, špecifiká
37. Význam a poloha urbanistickej súťaže, koncept a koncepcia v územnom plánovaní
38. Funkčná a priestorová regulácia v jednotlivých stupňoch ÚPD.
39. Verejno-prospešné stavby v ÚPD – význam, špecifiká, účel, postupy.
40. Vyvlastnenie a podmienky pre vyvlastnenie
41. Zadávacie dokumenty pre spracovanie UPD a UPP
42. Územné rozhodovanie a územné rozhodnutia
43. Orgány územného plánovania a ich kompetencie

Otázky pre štátnu skúšku z predmetu Krajinné a infraštrukturálne plánovanie
Prezenčná téma – pridelenú otázku vypracovať písomne

1. Inžinierske siete v krajine a sídle - ich úlohy, druhy, vzájomné vzťahy
2. Systémy zásobovania vodou a kanalizačné systémy v regionálnej dimenzii
3. Systémy zásobovania vodou a kanalizačné systémy v sídelnej dimenzii
4. Energetika ako súčasť plánovania v sídelnej a regionálnej dimenzii
5. Inžinierske siete v krajine, sídle a zóne, ich druhy
6. Voda v krajine a sídle, vplyv na priestorové plánovanie
7. Doprava, dopravná sústava, dopravné systémy – význam, vývoj, funkcia a úloha.
8. Variácie a zákonitosti dopravného procesu v zastavanom a nezastavanom území.
9. Sústava pozemných komunikácií a železničných sietí a zariadení.
10. Letecká a vodná doprava.
11. Systémy kombinovanej dopravy.
12. Požiadavky na integráciu a intermodalitu z hľadiska Slovenskej republiky a spoločnej dopravnej politiky EÚ.
13. Prehľad druhov zariadení dynamickej a statickej dopravy v sídle
14. Pešia prevádzka a zásady jej organizácie.
15. Základné funkcie dopravy, funkcia dopravy v obytnej zóne, dopravné sústavy v obytnej zóne, zásady dopravnej segregácie.
16. Cyklistická doprava a jej integrácia v mestskej prevádzkovej štruktúre
17. Vplyvy dopravy na životné prostredie, konflikty v prevádzke mesta, eliminácia negatívnych účinkov, zásady ukludňovania dynamickej dopravy v obytných zónach
18. Krajinná ekológia ako východisko krajinného plánovania - pojem, definícia, úlohy a ciele krajinnej ekológie, ako vednej disciplíny, na ktorej sú postavené krajinnoekologické základy priestorového plánovania.
19. Význam krajinnej ekológie pre priestorové plánovanie na metavednej, teoreticko-metodickej, empirickej, aplikačnej a didaktickej úrovni, význam participácie a kooperácie náuky o krajine a jej ochrany, krajinnej ekológie a environmentalistiky pre potreby priestorového plánovania
20. Význam krajiny ako najdôležitejšieho objektu priestorového plánovania, pojem a definícia krajiny, druhy krajiny podľa intenzity zásahu človeka a spoločnosti (prírodná, polokultúrna, kultúrna).
21. Dimenzie a znaky kultúrnej krajiny
22. Krajinné prvky a zložky vytvárajúce krajinnú štruktúru (prvotná, druhotná a terciárna krajinná štruktúra), faktory a procesy vytvárajúce krajinnú štruktúru
23. Krajinnoekologické aspekty ochrany a tvorby krajiny ako súčasti priestorového plánovania
24. Využitie krajiny (pojem, definícia, hlavné kategórie využitia krajiny (formy, spôsoby, smer a intenzita využívania krajiny), vývoj, zmeny a prognóza využívania krajiny, konflikty vo využívaní krajiny (krajinnoekologické, environmentálne, socioekonomické)
25. Význam ekologických vlastností krajiny pre priestorové plánovanie, krajinnoekologická štruktúra (jadro, koridor, plôška, matrica), krajinnoekologický potenciál,

- krajinnoekologická produkcia, krajinnoekologická únosnosť, krajinnoekologická stabilita, krajinnoekologická diverzita, krajinnoekologická konektivita
26. Krajinnoekologický význam priestoru a času ako univerzálnych kategórií a zdrojov pre priestorové plánovanie.
 27. Krajinnoekologický význam krajinného rázu a krajinného obrazu ako vizuálnoestetickéj a sociálno-psychologickej kategórie pre priestorové plánovanie.
 28. Význam krajinno-ekologického plánovania pre priestorové plánovanie, pojem, definícia a druhy krajinnoekologického plánovania
 29. Princípy krajinnoekologickej plánovacej metodiky LANDEP
 30. Štruktúra krajinno-ekologickej plánovacej metodiky LANDEP (analýza, syntéza, interpretácia, hodnotenie a návrhy).
 31. Vzťah medzi krajinnoekologickými, environmentálnym a priestorovým plánovaním.
 32. Prvky prírodného prostredia v sídelných štruktúrach. (Význam, funkcie, spôsob uplatnenia, interakcia prírodného a vytvoreného. Prírodné determinanty formovania štruktúr osídlenia.)
 33. Systém sídelnej zelene. (Prvky, význam, princípy fungovania. Teoretické modely, príklady.)
 34. Klasifikácia sídelnej zelene. (Význam, typy klasifikácie, klasifikačné kritériá, generel zelene sídla.)
 35. Vizuálne charakteristiky krajiny a ich uplatnenie v krajinnom plánovaní, krajinný obraz.